

Motion till riksdagen 2018/19:2872

av Cecilia Widegren m.fl. (M)

Tullverket – upprätthåll gränsskyddet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillföra resurser för 500 fler tulltjänstemän under kommande mandatperiod och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som kartlägger hur stor den illegala införseln av alkohol är samt i vilken mån den påverkas av skattenivåer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverket och Polismyndigheten ska få i uppdrag att agera samordnat i brottsbekämpande verksamhet kopplat till gränsbevakningen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten, Tullverket och Kronofogdemyndigheten ska få ett tydligt uppdrag att löpande samverka och genomföra gemensamma kontroller för att komma åt finansiering av terrorism och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverkets tjänstemän bör ges befogenhet att stoppa och genomsöka fordon samt kvarhålla personer som påträffats med misstänkt stöldgods, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

500 fler tulltjänstemän

Med ett starkare tullverk skulle inflödet av vapen, narkotika och andra olagliga varor till Sverige begränsas. Tullverket tvingas idag att prioritera mellan landets gränsövergångar. Sverige har en höjd säkerhetsnivå och omvärldssituationen är förändrad och försämrad. Den illegala handeln med narkotika, vapen, alkohol och tobak är ett stort problem. Samtidigt för utländska ligor ut stöldgods ur landet. De nya förutsättningarna kräver en helt annan förmåga att upprätthålla gränsskyddet och hindra smuggling av narkotika och vapen från att komma in i landet. Därtill innebär Storbritanniens beslut att lämna EU och ett nytt europeiskt tullsystem ytterligare prövningar.

Antalet särskilt utsatta områden där lag och ordning får träda tillbaka har blivit fler. Kriminella gäng flyttar fram sina positioner och narkotikaförsäljningen, som utgör basinkomsten för många kriminella aktörer, sker på vissa platser på öppen gata. Det grova våldet har nått rekordnivåer och inkluderar ett ökat användande av skjutvapen och sprängmedel. Den första linjen i kampen mot gängbrottsligheten är tullen, som har en viktig funktion när det gäller att stoppa införseln till landet. Vi måste stoppa vapen och narkotika vid gränsen, innan det kommer in i landet.

För att Tullverket ska kunna hindra narkotika, vapen och sprängämnen från att komma in i Sverige samt för att stärka myndighetens brottsbekämpande förmåga vill vi tillföra resurser för 500 fler tulltjänstemän under kommande mandatperiod. De nya tulltjänstemännen ska finnas på plats där människor och varor korsar gränserna runt om i landet och möjliggöra kontroller på ytterligare orter och under fler av dygnets timmar. Vår förstärkning av Tullverket möjliggör betydligt fler kontroller i syfte att förhindra smuggling av narkotika och illegala vapen. Satsningen innebär även att Tullverket tillskjuts nödvändiga personalresurser för de utmaningar som brexit kommer att innebära.

Den illegala införseln av alkohol och skattenivåernas påverkan

Den avgående regeringen höjde skatterna på jobb och tillväxt med mångmiljardbelopp. Det skadade tillväxten och möjligheterna för jobb att växa fram. Bland skattehöjningarna fanns alkoholskatten.

Beteenden och konsumtion påverkas av skatter. Det är också ett av skälen till att punktskatter finns på vissa typer av varor. Alkoholhaltiga drycker är en av dessa varor.

Beskattningen av alkohol innebär en avvägning mellan behovet av att minimera alkoholens skadeverkningar och risken för att höga skattesatser leder till ökad smuggling, illegal handel och annan brottslighet. Det är därför viktigt att det kartläggs och utreds hur den illegala införseln av alkohol ser ut och påverkas av skatteförändringar. Tullverket har rapporterat om att det tar ett helt arbetspass att ta hand om alkoholen som kommer med de så kallade alkoholbussarna. Och alkoholbussarna är vanligt förekommande.

Det är på många sätt oroväckande om höga skatter bidrar till ökad illegal införsel, eftersom det medför minskad kontroll. Därför vill Moderaterna att regeringen tillsätter en utredning som kartlägger hur stor den illegala införseln av alkohol är och i vilken mån den påverkas av skattenivåer.

Samordnad brottsbekämpande verksamhet

Förutsättningarna för Tullverkets uppdrag har förändrats över tid. I grunden har myndigheten en viktig roll för att säkerställa att gränsöverskridande handel fungerar. Utvecklingen med organiserad narkotikahandel och framväxten av kriminella gäng som beväpnar sig med både automatvapen och handgranater innebär att den brottsbekämpande och utredande verksamheten blivit allt mer central. Behovet av ett fungerande gränsskydd för att bekämpa brott och skydda medborgarnas säkerhet kommer fortsätta

vara stort. Därför vill vi utreda om Tullverket bör flyttas från Finansdepartementet till Justitiedepartementet. Under Justitiedepartementet sorterar övriga delar av rättsväsendet, och att flytta Tullverket dit skulle kunna skapa bättre förutsättningar för en mer effektiv samverkan mellan de brottsbekämpande myndigheterna. Det är samtidigt centralt att Tullverket bibehåller kvaliteten i arbetet med att upprätthålla en friktionsfri varuhandel vid in- och utförsel av varor till och från Sverige.

Stoppa finansieringen av terrorism

Det är oerhört angeläget att vi, med alla medel vi kan, arbetar för att strypa finansieringen av terrorism och därmed motverkar fler terroråd. En konkret verksamhet som kan leda till att finansiering av terrorism upptäcks är operativ samverkan mellan Polismyndigheten, Tullverket och Kronofogdemyndigheten. Sådan samverkan har redan förekommit vid några tillfällen och har varit till nytta för samtliga medverkande. Regeringen bör därför ge Polismyndigheten, Tullverket och Kronofogdemyndigheten ett tydligt uppdrag att löpande samverka och genomföra gemensamma kontroller för att komma åt finansiering av terrorism.

Under en vecka i mars 2017 samverkade Polismyndigheten, Tullverket och Kronofogdemyndigheten inom ramen för en större internationell operation för att kontrollera in- och utförsel av kontanta medel vid några av våra största flygplatser. Genom att utnyttja respektive myndighets olika befogenheter kunde en samordnad insats ge större effekt och bättre kontroll än vad som annars hade varit möjligt. Under den veckan beslagtogs 600 000 kronor i kontanter från resenärer inom ramen för den internationella insatsen för att bekämpa finansiering av terrorism. Dessutom utmättes stora summor pengar från skuldsatta personer.

Sådana insatser, som visat sig ha stor effekt, får inte bli enstaka företeelser. Med den utveckling vi ser i Sverige och i vår omvärld måste terrorism bekämpas varje dag. Det är bra att de tre myndigheterna har funnit effektiva sätt att samverka och nå synergieffekter. Den samverkan behöver nu leda till frekventa gemensamma insatser för att stoppa finansieringen av terrorism.

Ökade befogenheter

Tullverket bedriver liksom Polismyndigheten och Säkerhetspolisen kameraövervakning i brottsbekämpande syfte. Goda möjligheter att bedriva kameraövervakning är av stor betydelse för att kunna förebygga, förhindra eller upptäcka organiserad brottslighet. Myndigheten har efterlyst förenklade möjligheter till kameraövervakning. För att underlätta för Tullverket att bedriva kameraövervakning vill vi därför slopa tillståndsplikten för Tullverkets kameraövervakning genom att myndigheten undantas från den nya kamerabevakningslagen. Moderaterna driver ett liknande förslag vad gäller polisen.

Internationella brottsnätverk som begår stölder av fordon, fordonsdelar, maskiner och verktyg, men även bostadsinbrott och butiksstölder, står för en allt större andel av tillgreppsbrotten som sker i Sverige. Idag uppskattas utländska ligor ligga bakom drygt hälften av alla bostadsinbrott i Sverige. Stöldgodset från internationell tillgreppsbrottslighet förs ofta ut ur Sverige. Tullverket ansvarar för att övervaka och kontrollera

trafiken till och från Sverige i syfte att säkerställa efterlevnad av reglerna om in- och utförsel av varor. Idag saknas befogenhet att hindra en person eller stoppa ett fordon med misstänkt stöldgods vid Sveriges gräns. Tullverket bör ges ett utökat uppdrag avseende kontroll vid utförsel. Regeringen bör återkomma med lagstiftning som ger Tullverkets tjänstemän befogenhet att stoppa och genomsöka fordon samt kvarhålla personer som påträffats med misstänkt stöldgods.

Tullverket kan idag stoppa post i vanlig postverksamhet som tros innehålla narkotika men inte andra illegala varor som vapen. Tullverket kan inte stoppa någon post som skickas med andra transportföretag. I samband med att riksdagen under förra riksmötet antog en ny tulllag beslutade riksdagen den 2 mars 2016 att ställa sig bakom det som utskottet anfört om att se över möjligheterna att utöka Tullverkets befogenhet att besluta om postspärrar för postförsändelser samt att införa samma möjlighet för försändelser förmedlade av kurirföretag. Efter påtryckningar från Moderaterna tillsatte regeringen en utredning som skulle se över dessa regler. Vi väntar fortfarande på att regeringen ska återkomma med förslag. Det är oacceptabelt att olagliga vapen tillåts strömma in i landet postvägen. Tullverket bör skyndsamt få möjlighet att stoppa paket vid misstanke om smuggling av vapen, vapendelar och explosiva varor och även kunna agera mot smuggling i kurirförsändelser.

Cecilia Widegren (M)

Helena Bouveng (M)

Kjell Jansson (M)

Boriana Åberg (M)

Jörgen Berglund (M)